

FOTO: PETER SMITH

VUvereniging NIEUWS SEPTEMBER 2018

VUVERENIGING

Wouter Bos neemt afscheid

Eind juni is aangekondigd dat VUmc bestuursvoorzitter Wouter Bos per eind september 2018 het VU Medisch Centrum zal verlaten. Hij wordt CEO bij investeringsbank Invest-NL.

Wouter Bos heeft de afgelopen vijf jaar als lid van het bestuur van VUvereniging intensief met de Ledenraad samengewerkt. Grote dossiers, zoals het vernieuwen van de grondslag en de bestuurlijke fusie met het AMC, zijn daarbij de revue gepasseerd.

Vice-voorzitter Chris Polman neemt zijn functie waar tot de procedure om tot een opvolger te komen is afgerond.

MEERJARENPLAN 2018-2022

De Ledenraad heeft het afgelopen jaar hard gewerkt aan een plan dat de komende jaren richting zal geven aan de activiteiten van de vereniging. De drie rollen die VUvereniging heeft zijn nader uitgewerkt, te weten: Hoeder van identiteit (statutaire rol), Het goede doel (subsidies) en de Activiteiten van en voor de ledenorganisatie. Naast kernachtige omschrijvingen van de diverse rollen zijn er knelpunten en ambities benoemd, voorzien van concrete actiepunten.

Kijk op: www.vuvereniging.nl/meerjarenplan

OPENING ACADEMISCH JAAR

Tijdens de Opening Academisch Jaar gingen collegevoorzitter Mirjam van Praag, minister Hugo de Jonge en politica Tanja Jadnanansing in op het thema Bright Communities: hoe kunnen we ons op een zinvolle manier verhouden tot een Connected World (jaartheme VU), waarin wereldwijde netwerken steeds meer onze economie, cultuur, relaties en directe omgeving beïnvloeden?

Mirjam van Praag schetste hoe onze universiteit er in de toekomst uit ziet en lanceerde een paar projecten die bijdragen aan de ambitie om meer te zijn dan alleen een onderwijs- en onderzoeksinstituut. Zo start de VU het onderwijsprogramma A Broader Mind, waarin aan maatschappelijke vragen wordt gewerkt en zelfontplooiing voorop staat. Van Praag: "De universiteit van vandaag is een goede plek om 'iets' te worden. Maar er moet ook ruimte zijn om 'iemand' te worden. Zo gaan we eenzaamheid tegen, en krijgen we de kracht en het lerend vermogen van onze diverse academische gemeenschap op volle sterkte." Daarnaast opent de VU een nieuw podium voor debat, dialoog en diversiteit genaamd 3D, voor driedimensionaal kijken. Van Praag: "We hebben een

klankbordgroep geformeerd bestaande uit een rijkgeschakeerd gezelschap van studenten en medewerkers dat mee gaat denken bij het organiseren van debat, dialoog en pizza-sessies. Over vragen als: hoe zorgen we ervoor dat iederéén meedoet? Hoe gaan we open met elkaar in gesprek en zorgen we voor wederzijds begrip?" Hugo de Jonge hield de zaal voor: "We leven in een verbonden wereld, waarin we, ook als we alleen zijn, altijd contact kunnen hebben met anderen. Al die gemeenschappen, al die idealen van die eerste internetpioniers, en al

die beschikbare kennis, hebben met elkaar niet kunnen voorkomen dat ons land, dat de wereld, hopeloos verdeeld is. Dat we steeds minder een boodschap aan elkaar lijken te hebben." De Jonge richtte zich tot de studenten 'de knapste koppen van Nederland' die niet alleen verantwoordelijkheid voor je studie dragen, maar ook voor ons land als geheel. De Jonge riep hen op tot "je blik van je scherm halen, en door je eigen bubbel heen prikken".
[Lees het hele verslag met foto's en video op: www.vu.nl/oaj](http://www.vu.nl/oaj)

SUBSIDIEAANVRAGEN VOOR 2019 BINNEN

Met 31 ingediende projectplannen heeft VUvereniging weer een substantiële aanvraagronde voor 2019 te verwerken. De ingediende projecten kwamen grotendeels van VU en VUmc, maar ook enkelen van buiten de campus.

De subsidiecommissie zal alle aanvragen beoordelen en hierover adviseren aan de besturen van VUvereniging en de Van Coeverden Adrianistichting. De besluiten van deze besturen worden opgenomen in de begroting 2019, die wordt voorgelegd aan de Ledenraad. Aanvragers kunnen een bericht vóór 1 december tegemoet zien. In de decembernieuwsbrief vertellen we meer over de toegekende subsidies.

VUvereniging ondersteunt vele projecten. We lichten er in elke nieuwsbrief een toe. Deze keer:

DIVERSITEIT IS DE NORM

De kwaliteit van medische zorg staat in Nederland op vrij hoog niveau. Toch is het de vraag of die kwaliteit ook door alle patiënten zo ervaren wordt. Door taal- en cultuurverschillen kan het tussen patiënt en zorgprofessional wel eens minder soepel lopen. En is de kwaliteit dan niet in het geding? Wat weten we eigenlijk over de effectiviteit van de zorg in zulke gevallen? Bij het VUmc zijn Maaïke Munting en Sameen Malik met deze vragen aan de slag gegaan. Met enthousiasme en naar blijkt bijzondere drijfveren.

WAT HOUDT DEZE STUDIE IN?

Maaïke: "We willen van eerste generatie migranten weten wat hun ervaringen met de zorg zijn. We hebben nog weleens het gevoel dat de communicatie niet optimaal verloopt, maar waar ligt dat dan aan? Taal, cultuur, of nog andere dingen? We willen dit graag onderzoeken, omdat dit inzichten gaat opleveren over hoe de zorg nog beter kan. Dit kunnen we doorvertalen naar het onderwijs, zorgmanagement en de werkvloer. Aandacht voor diversiteit draagt bij aan kwaliteit van zorg."

Sameen: "Ik ga patiënten interviewen, met een tolk erbij als dat nodig is. Dat interview wordt uitgewerkt in een verslag en de bevindingen worden in het onderzoek verwerkt. Gelukkig kunnen we rekenen op de hulp van 2 studenten; een interview uitschrijven en scoren is veel werk."

ALS DE COMMUNICATIE EEN PROBLEEM IS, HOE KOM JE DAN AAN JE PATIËNTEN?

Maaïke: "We richten ons op chronische patiënten die al langer bekend zijn bij het VUmc. De werving voor dit onderzoek gaat via verpleegkundigen. We hebben hiervoor een oproep gedaan via de VUmc nieuwsbrief. Het blijkt dat het onderwerp onder alle

verpleegkundigen enorm leeft. Ze hebben vaak een goede inschatting hoe het contact verloopt. Of het goed, niet goed of twijfelachtig is. Zij spreken de patiënten aan en geven ze informatie over het onderzoek.

Sameen: "We hebben onlangs een fotoshoot met onze collega's van P&O gedaan voor een stripverhaal. We willen de patiënten op alle mogelijke manieren informeren, niet gehinderd door taalbarrières. We geven de informatie over het onderzoek met infobrieven in verschillende talen, maar ook via audio voor mensen die moeite hebben met lezen. Als geletterdheid een probleem is kunnen we dus ook dat stripverhaal nog inzetten."

WAT GAAN JULLIE DE MENSEN VRAGEN?

Maaïke: "Het is een kwalitatieve studie, exploratief. Dat betekent dat uitkomsten niet worden gegeneraliseerd. Alles wat mensen kwijt willen telt."

Sameen: "De kernvraag zal zijn: 'hoe heeft u uw tijd in het ziekenhuis ervaren?'. Het kan zo zijn dat er geen zekerheid is. Dat ze zitten met vragen over reanimatie of euthanasie, wat vertrouwen in de weg kan zitten. Hoeft niet hoor, maar het kan zo zijn. We willen graag weten wat het is dat ze vertrouwen geeft, dat ze zich veilig voelen en een prettig verblijf hebben."

SAMEEN, HEB JE HIER VANUIT JOUW ACHTERGROND ERVARING HIERMEE?

"Toen ik zeven was, in 1998, ben ik vanuit Pakistan hierheen gekomen. Mijn moeder was hoogzwanger en heel ziek. Ze woog nog maar 48 kilo toen de huisarts haar zag. Die zei dat ze eerder had moeten komen. Maar we wisten als gezin niet hoe het werkte, we hadden geen contacten, geen buurvrouw die ons hielp, niks. De taal had ik me in een paar maanden al eigen gemaakt, maar toch: als ik aan die tijd terugdenk was

"Aandacht voor diversiteit draagt bij aan de kwaliteit van zorg."

alles zwart. We stonden er alleen voor. Pas op de middelbare school verdween dat gevoel. Dus ja, ik snap hoe het is om in een vreemde omgeving ingrijpende dingen mee te maken. En het had in ons geval niets met taal te maken. Mijn ouders zijn beiden hoogopgeleid en spreken uitstekend Engels."

INDRUKWEKKEND. WANNEER BEGIN JE MET INTERVIEWEN?

Sameen: "We denken in november te kunnen starten. We zijn heel benieuwd hoe divers de groep zal zijn. We zijn ingesteld op zeventien talen. Naast de interviews hebben we ook een klankbordgroep van artsen en verpleegkundigen om aan de hand van de uitkomsten te bespreken wat kan, wat praktisch haalbaar is en wat voor aanbevelingen we kunnen doen."

Maaïke: "We hebben ook een commissie Interculturalisatie die met ons meedenkt. De afdeling P&O toont zich echt enorm betrokken en we krijgen onder anderen ook hulp van een imam en senioren uit het werkveld van de zorg. Al met al moet dit uiteindelijk leiden tot betere zorg voor iedereen. Het gaat niet om gelijke zorg bij verschillende behoeften, maar om verschillende zorg bij verschillende behoeften. Daar willen we het verschil maken."

Column van Willem Schoonen

FOTO: MAARTJE GEELS

Elders in deze nieuwsbrief wordt melding gemaakt van 'Een klok weet niet hoe laat het is' en u heeft wellicht de aankondiging ontvangen van het minisymposium erover op 4 oktober. Maar ik wil er toch nog iets over zeggen.

Niet omdat het mijn boek is, maar omdat het is voortgekomen uit een onderzoeksprogramma aan de VU, een filosofisch onderzoek naar sciëntisme, ofwel de illusie dat de wetenschap antwoord zal geven op alle vragen. Er wordt aan de VU onderzoek gedaan naar de claims en de grenzen van de wetenschap. Dat is prachtig. Dat mag zij tot de kern van haar identiteit rekenen, en ook zo uitdragen, want het past in deze tijd.

Het zal niemand ontgaan dat er veel discussie is over de wetenschap. Over onderzoeksresultaten die niet gerepliceerd kunnen worden of door de opdrachtgever licht zijn

aangepast, over de peer review, de kwaliteitscontrole, die bezwijkt, over predatory journals die bereid zijn tegen betaling álles te publiceren, over alternatieve feiten als de echte onwelgevallig zijn, over publicatiedruk en doorgedraaide specialisatie. En onder dat alles brandt de vraag of de wetenschap wel kan voldoen aan de verwachtingen die ze zelf heeft gewekt, of we de wetenschappen niet overschatten als de enige, onuitputtelijke bron van kennis.

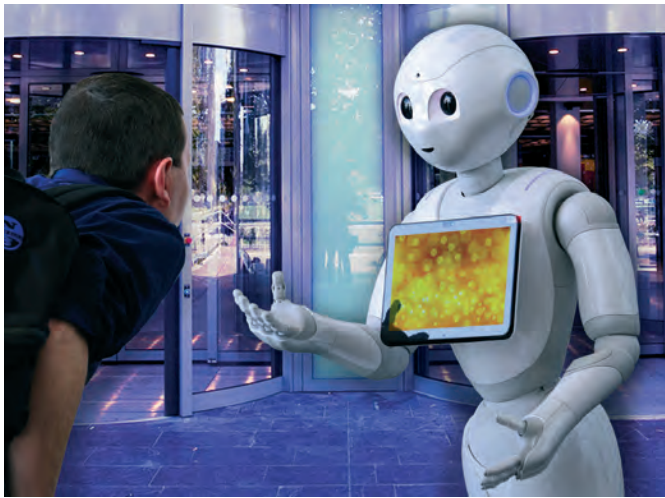
Ik geloof niet dat er sprake is van een vertrouwenscrisis, want mensen hebben nog altijd veel vertrouwen in de wetenschap. Ik wil er ook geen drama van maken, want er worden heel veel fascinerende resultaten geboekt in de wetenschap en kennis groeit harder dan ooit. Maar je merkt dat er een herbezinning op gang komt, over de universiteit, de academische gemeenschap, de aard van het wetenschapsbedrijf, de betekenis van wetenschap, de aard van kennis. Niet alleen aan de Boelelaan maar ook op andere campussen. De VU zou in die herbezinning moeten voorgaan; het past haar.

“De vraag brandt of de wetenschap wel kan voldoen aan de verwachtingen die ze zelf heeft gewekt”

Mirjam van Praag schetste in haar eerste opening academisch jaar drie lijnen die het college van bestuur de komende jaren wil volgen. De eerste is die van Bildung, of zoals Mirjam zei: “Niet alleen studeren om iets te worden, maar ook studeren om iemand te worden”. De tweede lijn is die van actief en verantwoordelijke samenleven en het putten van kracht en inspiratie uit diversiteit. De derde lijn is die van verbinding met de wereld, te beginnen op de Zuidas.

Dat zijn heldere en belangrijke lijnen. Maar een vierde zou daarbij niet misstaan, een lijn van herbezinning op de aard en de waarde van wetenschap. Ik kan er nog geen vinger op leggen wat die herbezinning zou opleveren, maar je voelt dat ze nodig is. Voor de studenten die net aan hun eerste jaar begonnen zijn, voor al die studenten die na hun master of promotie de wetenschap voor gezien houden. En voor de toekomst van de academie.

WEEKEND VAN DE WETENSCHAP

Word vrienden met een robot, verhoor een verdachte of smelt een steen. Op zaterdag 6 oktober is het weer weekend van de wetenschap op de VU. Op deze dag heeft de VU drie VIP-tours georganiseerd, waarmee je een inkijkje krijgt in diverse interessante, leuke en spannende aspecten van de wetenschap. Speciaal opgezet voor 8 tot 14-jarigen. Je kunt een keuze maken uit één van de drie VIP-tours. Je kunt alleen meedoen met een ticket, dus meld je snel aan op www.vu.nl/wvdw. Er zijn 180 plaatsen, vol is vol! Zaterdag 6 oktober van 11.30 tot 14.30 uur

DIES NATALIS A Giant Leap in Communication

Op 19 oktober vindt de jaarlijkse Diesviering op de VU plaats. Door cultuur, taal en communicatie kunnen we samenwerken en onze individuele kwaliteiten overstijgen. Betrouwbare informatie is hierbij essentieel. We communiceren zo veel, dat deze informatie moeilijk vindbaar is. De gevolgen overzien we nog maar nauwelijks. Universiteiten en wetenschappers zullen zich moeten herbezinnen op hun rol als leveranciers en bewakers van betrouwbare informatie. Met een lezing van Piek Vossen, hoogleraar Computatonele Lexicologie. Astronoute Samantha Christoforetti krijgt een eredoctoraat en wordt geïnterviewd door Govert Schilling, wetenschapsjournalist op het gebied van sterrenkunde. www.vu.nl/dies
19 oktober 2018 - 15:00-16:30 uur - Aula VU Amsterdam

WAT WE ZEKER WETEN - EN WAT NIET

In september verscheen 'Een klok weet niet hoe laat het is', een boek over de grenzen van de wetenschap. Het is geschreven door Trouw wetenschapsredacteur Willem Schoonen, tevens voorzitter van onze vereniging.

Ben je nieuwsgierig naar wetenschap, dan neig je er misschien naar het boek links te laten liggen. De interesse ligt immers bij het bereikbare resultaat, binnen de limieten. Maar toch even opletten: de titel zet je op het verkeerde been. Want de grenzen blijken rekbaar, paradoxaal, vatbaar voor discussie en vooral een eindeloze bron van strijd binnen de academie, politiek en maatschappij. Wat weten we nu eigenlijk, wat is waar, en wat zullen en kunnen we nooit weten? Met aansprekende voorbeelden laat Schoonen zien dat definities voor discussie vatbaar zijn, omdat ze net buiten hun boekje gaan, niet zuiver genoeg zijn, of gewoon door nieuwe ontdekkingen worden ingehaald. Dat zoektochten op niks uitlopen, omdat we verzuipen in een ongekende verscheidenheid aan details en het grote plaatje uit het oog verliezen. Dat we wel dingen waarnemen of voelen, maar daarmee nog niet kunnen verklaren.

Schoonen put rijkelijk uit heden en verleden en laat niks onbesproken: van Aristoteles naar Descartes tot Swaab. Van oerknal naar waterstof, helium en lithium tot de zin van het leven. En van Pius XII tot Einstein en Heisenberg. Een beknopte geschiedenis van de wetenschap, de filosofie, het denken en waarnemen, maar vooral van de grenzen daarvan. En of je nu gelovig, atheïst, agnost, sciëntist, nihilist of gewoon de weg kwijt bent: dit boek geeft houvast door overzicht, opbouw en logica. Het verschaft inzichten en werpt vragen op waar we het voorlopig mee kunnen doen.

Leesfragment op: www.uitgeverijbalans.nl/leesfragment-een-klok-weet-niet-hoe-laat-het-is
Willem Schoonen - Een klok weet niet hoe laat het is - 256 pagina's - Uitgeverij Balans - ISBN 9789460038921

AGENDA

- 06/10/2018 Weekend van de wetenschap
Tijd: 11:30-14:30 uur. Locatie: Vrije Universiteit, De Boelelaan 1105, Amsterdam
-
- 08/10/2018 **Hoogbegaafdheid en onderwijs: passend of knellend?**
Tijd: 19:30-22:00 uur. Locatie: Theater Posa, Kempenaar 1-10, Lelystad
-
- 17/10/2018 Geloven door het oog van de klassieke theologie
Tijd: 20:00-22:00 uur. Locatie: Lutherse Gemeente Woerden, Jan de Bakkerstraat 11, Woerden
-
- 19/10/2018 **Dies Natalis: A Giant Leap in Communication**
Tijd: 15:00-16:30 uur. Locatie: Aula Vrije Universiteit, De Boelelaan 1105, Amsterdam
-
- 21/10/2018 Verbinden, verbanden, verbonden: Christiaan Winter
Tijd: 11:15-12:15 uur. Locatie: Oude Kerkje, Kortenhoefse Dijk 168, Kortenhoef
-
- 19/11/2018 **Levens einde herbezien**
Tijd: 20:00 uur. Locatie: Ruïnekerk, Raadhuisstraat 1, Bergen NH
-
- 24/11/2018 Ontmoetingsbijeenkomst: lezing en debat voor leden VUvereniging
Locatie: Auditorium Vrije Universiteit, De Boelelaan 1105, Amsterdam
houd de agenda in de gaten voor tijd & programma
-
- 30/11/2018 **Conflictgebieden en hulpindustrie: publiekslezing door onderzoeksjournalist Linda Polman**
Tijd: 13:30-15:15 uur. Locatie: Vrije Universiteit, De Boelelaan 1105, Amsterdam
houd de webagenda in de gaten voor exacte locatie

Met enige regelmaat worden er nieuwe evenementen ontwikkeld. Daarom kan het zijn dat deze agenda niet volledig is. Kijk voor het meest actuele programmaoverzicht op www.vuvereniging.nl.

MEER DAN 50 INSCHRIJVINGEN VOOR NIEUWE MINOROPLEIDING PEACE AND CONFLICT STUDIES

De minor komt voort uit het met steun van VUvereniging opgerichte IOVIS Centre for Peace and Conflict. Het instituut beoogt interdisciplinaire samenwerking op het thema oorlog en vrede. Zowel met onderwijs en onderzoek als met de ontsluiting van kennis naar een bredere doelgroep. Qua

deskundigheid heeft de VU, verdeeld over diverse faculteiten en afdelingen, alles in huis om IOVIS inhoudelijk te voeden. Deze minoropleiding is de eerste stap in de ontwikkeling van IOVIS. De opleiding is samengesteld door prof. Wolfgang Wagner van de Faculteit der Sociale Wetenschappen in

coördinatie met faculteiten Rechtsgeleerdheid en Religie & Theologie. Docenten komen uit de coördinerende faculteiten plus de faculteiten Gedrags- & Bewegingswetenschappen en Geesteswetenschappen. [Zie ook de agenda voor de publiekslezing van 30 november.](#)

NIEUWSBRIEF PER E-MAIL ONTVANGEN?

Wil je deze nieuwsbrief voortaan per e-mail ontvangen? Stuur dan een e-mail met je e-mailgegevens naar vereniging@vu.nl. Ook wanneer je geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen kun je mailen naar dit adres.